

BJØRK

FAKTA OM TRÆR

Visste du at bjørka er det mest tallrike treet i Norge etterfulgt av gran og furu? Navnet «bjørk» stammer fra norrønt og kan oversettes med «det lyse treet» som viser til den lyse barken.

- Vi har tre forskjellige bjørkearter: Vanlig bjørk (også kalt dunbjørk), hengebjørk og dvergbjørk.
- Bladene er sagtannede og får vakre farger om høsten.
- Bjørk er sambu som betyr at hannblomster og hunnblomster sitter på samme tre.
- Blomstene sitter i rakler (se bildet t.v.), og hannraklene utvikler pollen/blomsterstøv som flyr med vinden når den rister i bjørka. Om våren spres enorme mengder pollen for å treffe hunnblomstene. Dette er plagsomt for dem med pollenallergi.
- Når pollenet har truffet hunnraklene, utvikles det små frø som slippes om høsten og spres med vinden.

BJØRKEVED

Bjørka egner seg veldig bra til ved! Den varmer godt og har en rolig flamme uten spraking.

MØBLER OG BRUKSGJENSTANDER

Bjørka har slitestyrke, en vakker varm glans og et flammete utseende. Den blir gjerne brukt til møbler, kjøkkeninnredninger, panel, leketøy og bruksgjenstander som øser, sleiver, boller osv.

SOPELIME

Sopelimen var vanlig i gamle dager og er en feiekost laget av bjørkekvister og et skaft. Mange trodde at heksene kunne få sopelime til å fly, og at de reiste av gårde på dem til Bloksberg og andre heksemøtestedet.

NEVER

Never er den ytre delen av barken på bjørka. Den brenner veldig lett og egner seg glimrende til opptenning. Tidligere ble den også brukt til å tekke tak, og mange liker å lage bruksgjenstander som kurver og vesker av never.

Fy altså, visste du at voksne brukte bjørkeris til å rise barn på rumpa i gamle dager? Dette er heldigvis forbudt for lenge siden!

